

REGISTROVANÉ ODRŮDY LNU (*LINUM USITATISSIMUM L.*) V ČESKÉ REPUBLICE

Přádný len

Odrůda	Udržovatel	Zástupce v ČR	Registrace	Rajonizace	Skupina ranosti
Agatha	292	636	2003	B	P
Bonet	231	231	1996	B,H	SR až SP
Electra	292	636	2000	O,B	P
Escalina	292	636	1998	B	P
Hermes	688	147	1999	B	SR až SP
Ilona	292	636	2000	B	P
Jitka	222	222	1996	B,H	R
Jordán	231	231	1998	B,H	SR až SP
Laura	292	636	1992	B,H	P
Marylin	557	222	2004	B	P
Merkur	231	231	1995	B,H	SR
Raisa	557	222	1997	B,H	R až SR
Super	231	231	1991	B,H	SR
Texa	222	222	1991	B,H	R
Venica	222	222	2001	B,H	SR
Viking	688	147	1996	B,H	SR
Viola	557	222	1997	O,B	SR až SP

Olejný len

Odrůda	Udržovatel	Zástupce v ČR	Registrace	Rajonizace	Skupina ranosti
Atalante	556	222	1997	B	SR
Flanders	292	636	1996	O,B	SR
Lola	292	636	2000	O,B	SR

Použité zkratky:

Seznam udržovatelů, vlastníků odrůd a zástupců v ČR:

- 222** - AGRITEC, výzkum, šlechtění a služby, s.r.o.
Zemědělská 16, 787 01 Šumperk, Česká republika
- 231** - SEMPRA Praha a.s., U topíren 2
170 41 Praha 7, Česká republika
- 636** - CEBECO SEEDS s.r.o., Podedvorská 755/5
198 00 Praha 9, Česká republika
- 147** - OSEVA UNI a.s., Na Bílé 1231
565 14 Choceň, Česká republika
- 556** - U.C.S. Union des Coopératives de Semences
Place de la gare, 784 90 Mére, Francie
- 557** - Van de Bilt Zaden en vlas bv, Postbus 16
4540 AA Suiskil, Holandsko
- 292** - CEBECO Seeds BV, Vijfhoevenlaan 4
5250 GA Vlijmen, Holandsko
- 688** - Terre de Lin, St. Pierre le Viger
767 40 Fontaine le Dun, Francie

Rajonizace

- Ř - řepařská výrobní oblast
O - obilnářská výrobní oblast
B - bramborářská výrobní oblast
H - horská výrobní oblast

Skupina ranosti

- R - raná odrůda
R až SR - raná až středně raná odrůda
SR až SP - středně raná až středně pozdní odrůda
P - pozdní odrůda

Z VALNÉ HROMADY LNÁŘSKÉHO SVAZU ČR KONANÉ 14. 12. 2004 V HUMPOLCI

Jednání probíhalo podle programu odsouhlaseného Představenstvem Lnářského svazu ČR.

Řízením Valné hromady byl pověřen p. Zdeněk Kapic, ředitel firmy Lenka Kácov, místopředseda LS.

Po zahájení Valné hromady byly zvoleny mandátová a návrhová komise.

Všem účastníkům Valné hromady byly předány písemné materiály (Propočítání příspěvku pro členství v CELC a Stanovy LS). Ve stanovách byly, pro snadnou orientaci, navrhované úpravy, o nichž podle programu VH hlasovala, napsány odlišně (kurzívou).

Následovala zpráva o činnosti Lnářského svazu za uplynulý rok, kterou přednesl předseda Lnářského svazu Ing. Prokop Šmirous, CSc. Zhodnotil práci svazu ve všech jeho oblastech činnosti:

LS a členové

- připomenul založení LS usnesením Valné hromady stotřicetišesti zakládajících členů dne 24. 7. 1990. S proměnou existence lnářských podniků a pěstitelských ploch lnu se v průběhu let také měnil počet členů LS. V současné době je svaz registrován podle § 201 občanského zákoníku jako Lnářský svaz ČR - zájmové společenstvo lnářů.

Dnešní členskou základnu tvoří: 75 pěstitelů (to jsou ¾ všech pěstitelů lnu), 6 tírenských podniků (8 provozů), 6 semenářských firem, 4 výzkumné a vývojové ústavy, 1 výrobce strojů, 1 asociace, 1 sdružení, 4 lnářské přádelny a zpracovatelské podniky. V letošním roce se stala členem LS firma CNM textil a.s. Baška.

S poukazem na členství ČR v EU, zdůraznil předseda potřebu členství všech pěstitelů a zpracovatelů lnu ve svazu a vyslovil přání, aby se tak stalo co nejdříve.

Lnářský svaz je partnerem jak pro české instituce a úřady, tj. MZe ČR, SZIF, MPO, tak pro zahraniční instituce, např. Copia - Cogeca, evropská konfederace CELC, komise pro len a konopí EU, A.B.V. a další národní lnářské svazy. Proto potřebuje LS pro svoji činnost silné zázemí.

Více času ze svého projevu věnoval Ing. Šmirous platební morálce členů a znovu vysvětlil formu platby členského příspěvku, tak jak bylo odsouhlaseno VH v listopadu 2001.

Členský příspěvek se rozdělil na dvě části:

- řádný členský příspěvek (cca 1/4 až 1/3 celkové částky) a
- úhrada za konzultace a služby (které jsou pro podnikatele nákladovou položkou).

Faktury LS zaslané členům k úhradě příspěvku za rok 2003, 2004 byly již rozdělené. Jedná se o poměrně obtížné úřadování, protože není jednoduché zjistit plochy jednotlivých pěstitelů a další parametry podle kterých se roční příspěvek vypočítává. Navíc mnozí členové tento postup nepochopili, přestože nové znění stanov schválili a mají je k dispozici. Neinformovaní pracovníci ekonomických útvarů pak faktury vracejí, žádají vysvětlení a namísto plateb, vzrůstá administrativa.

I přes tuto negativní zkušenost, doporučilo Představenstvo LS ponechat současnou formu placení příspěvků (varianta B, návrhu změny) tj rozdělení příspěvku na základní příspěvek a náhradu za služby (daňově účinný náklad) a přijmout všechna možná opatření ke zlepšení platební morálky.

Dále předseda hovořil o plnění usnesení loňské VH a významných aktivitách v roce 2004:

- Pokračovala jednání směřujícím ke zlepšení podpory pěstování lnu. Pro pěstitele lnu bylo důležité, že přádný len se i letos podporoval z programu MZe ČR „1.F Podpora nepotravinářského využití půdního fondu- pěstování přádného lnu pro vlákno“ a to částkou 4000,- Kč/ha. Přestože tento titul byl zřízen jenom pro tento, tzv. přechodný rok, nebyl jeho vznik jednoduchý. A nebyl ani jednoduchý v úřadování, s uzávěrkou do 30.4. 2004, pro pěstitele lnu a pracovníky

MZe. Je to příjem velmi potřebný, vyrovnávající pěstitelům přádného lnu zápornou rentabilitu.

- Významné úsilí bylo věnováno na vyjednávání a úpravu roční produkční kvóty EU pro dlouhé a krátké vlákno, ze které se budou odvíjet úrovně podpory pro zpracování lnu od 1.5. 2004. Zatím to je kvóta 1923 tun dlouhého a 2866 tun krátkého vlákna, přijatá EU v prosinci v Kodani. Snahou LS je dosáhnout postupného zvýšení naší roční produkční kvóty do r. 2007 na 3500 tun dlouhého a až 8000 tun krátkého vlákna. Na hospodářský rok 2004/2005 žádáme kvótu 2500 tun dlouhého vlákna a 3200 tun krátkého vlákna. Tyto naše požadavky byly uplatněny našimi zástupci na zasedání COPA - COGECA a na zasedání pracovní skupiny Komise EU pro len a konopí v říjnu 2000 v Bruselu. Jedná se také o zapůjčení neuplatněné kvóty dlouhého a krátkého vlákna ze Slovenska.

- Pokračovala spolupráce s Odborem rostlinné výroby a dalšími odbory MZe při zpracování každoročních Situačních zpráv o lnu a konopí a materiálů pro KR. Komoditní rada MZe byla letos v červenci zrušena s tím, že SZIF zřídí Komoditní výbory, které budou mít podobnou úlohu. Mimoto těchto materiálů využívají experti MZe pro svoje jednání v Bruselu

- Výsledkem spolupráce LS a MZe je také doplnění Vyhlášky MZe č.403/2000 Sb. Ve vyhlášce 388/2003, kterou se určují druhy zemědělského zboží, na něž je možné vystavovat zemědělské skladní listy podle Zákona 307/2000. Novými komoditami zařazenými do režimu „Skladních listů“ jsou od r. 2003 Rosený lněný stonek a Semena lnu pro zpracování na olej. Podrobnější informace byly podány na jarním semináři LS a jsou zveřejněny ve zmíněné vyhlášce MZe č. 388/2003 Sb.

- Někteří členové Představenstva LS spolupracovali s MZe v pracovní skupině při tvorbě „Nařízení vlády ČR ke stanovení podmínek společné organizace trhu se lnem a konopím pěstovanými pro vlákno“, které vychází z Nařízení Rady EU a na stanovení podmínek a pokynů k přípravě akreditace prvních zpracovatelů lnu, formulářů pro žádosti o podpory a související evidenci. Skutečností je, že všechny u nás provozované tírny byly již akreditovány jako tzv. První zpracovatelé lnu a konopí. Jenom takové tírny mohou uzavírat s pěstitelem kontrakt na nákup roseného stonku lnu, který je jednou z hlavních podmínek k přijetí žádosti pěstitele lnu o podporu na plochu zasetého lnu.

O odborných akcích a publikacích:

- Lnářský den - odborný seminář o lnu
- Polní den pro Len a konopí s přehlídkou odrůd a pokusů
- Polní den sečení konopí
- Seminář sklizeň přádného lnu 2004
- Seminář o skladních listech a podmínkách pro provozování skladů
- Porada Představenstva LS se semenářskými a šlechtitelskými společnostmi o situaci v zajištění osiva lnu
- Pro členy LS a lnářskou veřejnost byl vydán Lnářský zápisník 2004
- Je připraveno vydání brožury „Odrůdy lnu a konopí“
- Byly vydány 4 odborné časopisy Lnář s informacemi z naší země i ze zahraničí.
- Pro představenstvo jsou vydávány aktuální Lnářské informace.
- Souhrnnou informací o pěstování, produkci a zpracování lnu je Situační a výhledová zpráva vydaná MZe v červnu 2004
- K rozeslání je nyní připraven Lnářský zápisník 2005

O členství LS a AK ČR

Od září 1993 je LS členem Agrární komory ČR, zvolení zástupci LS jsou členy sněmovny společenstev, skupiny „Společenstva rostlinné výroby“.

Po změně Příspěvkového řádu AK v r. 1998 byl i malým společenstvům určen roční členský příspěvek 40.000 Kč, což jsme nebyli schopni zaplatit. Proto nám bylo v červenci 1999 členství v AK přerušeno a od února 2002 opět obnoveno, takže se zúčastňujeme sněmů a porad AK, informačního systému AK a odborných jednání.

Význam členství v Agrární komoře objektivně stoupá, zejména proto, že AK je respektovanou nevládní organizací zastupující zájmy českého zemědělství v EU.

O mezinárodním členství a kontaktech

Lnářský svaz udržuje stále písemné i osobní kontakty s mnoha zahraničními lnářskými firmami a organizacemi. Jmenovitě to jsou:

CELC - evropská konfederace lnu a konopí
ABV - belgický lnářský svaz
DNV - německý svaz přírodních vláken, Saský len
Institut přírodních vláken v Poznani, skupina Fao Flax Network,
Firmy Van de Bilt v Holandsku, Demaulineaire a Depoortere v Belgii, Institut Pscherer v Německu

Členové LS se jako pracovníci různých institucí zúčastňují odborných seminářů a nettworků v zahraničí (Francii, Německu, Holandsku, Polsku, Rusku) a získávají nové informace a nové kontakty. K obohacení informací slouží také podobné aktivity v ČR pořádané jak Lnářským svazem tak členskými jinými institucemi (Agritec Šumperk, MZLU Brno, VÚRV Praha, ÚKZÚZ Praha aj.).

V říjnu se konal v Gentu kongres Evropské konfederace pro len a konopí (C.E.L.C.)

V EU má tato konfederace výsadní postavení při posuzování a řešení pěstitelských ploch, produkce i zpracování lnu a konopí. Je nositelem mezinárodní značky jakosti Masters of linen, která se přiděluje, po posouzení, jak surovinám tak hotovému zboží a předpokládá se lepší cenové zhodnocení než u výrobků bez této značky.

Počátkem října 2004 navštívil generální sekretář CELC pan Salmon a paní C. de Vastele Českou republiku. Jednali ve firmě Texlen a.s. a ve Lnářském svazu o možném vstoupení do této organizace. Tomuto jednání předcházela korespondence o podmínkách a příspěvcích. Po projednání v Představenstvu LS jsme podali návrh na 50% snížení příspěvků, zdůvodněný nižší produkcí vláknů z hektaru plochy a nižšími podporami pro pěstitele, než jsou v zemích E 15.

Po zasedání letošního Kongresu CELC (22.10. v Gentu) jsme obdrželi zprávu, že náš návrh byl pro první rok členství přijat, ale v dalších letech se bude příspěvek postupně o 12,5% zvyšovat.

Představenstvo LS tyto podmínky projednalo a dnes navrhuje Valné hromadě schválit členský příspěvek a vstup Lnářského svazu ČR do CELC, s tím, že Představenstvo LS ještě posoudí podmínky a spoluzodpovědnost za hospodaření podle Stanov CELC.

V roce 2003 jsme byli také přizváni k zasedání pracovní skupiny zastoupení evropských farmářů a zpracovatelských družstev COPA - COGECA v Bruselu.

V roce 2004 jsme se již stali řádnými účastníky pracovní skupiny COPA - COGECA a také Poradního výboru Komise EU pro len a konopí. Výhodou pro nás je, že účast na jednání se hraje z prostředků Komise EU. Potřebujeme několik erudovaných zástupců LS, znalých angličtiny nebo francouzštiny. Proto vás žádám, najděme mezi námi několik takových expertů, zejména z řad pěstitelů, aby účast na těchto jednáních nespočívala stále na týchž 2-3 stárnoucích zástupcích Lnářského svazu - řekl ing. Šmirous.

Závěrem zdůraznil předseda LS in g. Šmirous, že nyní patříme mezi 4 největší pěstitele přadného lnu v EU (tj. Francie, Belgie, Holandsko a ČR). Stále máme prostor pro zvýšení plochy lnu i produkce jak dlouhého tak krátkého vlákna pro domácí průmysl. V odbytu lnářského zboží působí konkurence a je zřejmé, že trh se ještě více otevře tzv. východnímu zboží. Proto se musíme zaměřit především na jakost ve všech lnářských stupních a oborech.

Víme, že pěstitel produkující kvalitní len potřebuje pracovat s přiměřeným ziskem, který má být adekvátní riziku zákonitě se opakujících neúrodných let. Zde již nyní vstupují do hry přímé platby i další podpory jak národní tak z EU, které zlepšují rentabilitu pěstitele lnu.

Je potřeba využít dalších podpůrných programů EU včetně programů pro Rozvoj venkova a zlepšit podnikatelské podmínky lnářů. Několik roků nabádáme k vytváření podporovaných odbytových sdružení („lnářských družstev“), která by v obvodu jednotlivých tíren připravila kapitálové podmínky pro investice do drahých lnářských sklizňových strojů. Bez těchto nových trhačů, odsemeňovačů aj. není šance na zvýšení plochy a jakosti lnu. Podobně nutné se jeví investice do některých tírenských linek a nových provozů na produkci krátkého vlákna ze lnu a konopí.

Pokud by měl v administrativě těchto projektů pomoci lnářský svaz, musel by se jeho úřad personálně posílit, což bude žádoucí. Zatím musíme využít regionálních center jednotlivých krajských úřadů.

Věřím, že společně najdeme cestu jak dosáhnout roční produkce nad 4 000 tun jakostního dlouhého vlákna a postupně až alespoň 8 000 tun krátkého vlákna pro krytí základních surovinových potřeb lnářských prádelen, výrobu speciálních papírů a další netextilní použití lnu a konopí u našich zpracovatelů přírodních vláken.

Buďme si vědomi toho, že tato produkce z obnovitelných zdrojů surovin je přínosem v naší ekonomice a vytváří mnoho pracovních míst i pro naše blízké, přátele a spoluobčany v obcích.

Jedině společně, při korektních vzájemných vztazích a spolupráci jsme schopni obstát na domácím i mezinárodním trhu a posilovat jak progresivní trendy v pěstování a zpracování lnu a konopí tak tradiční lnářství u nás.

Humpolec 14. 12. 2004

USNESENÍ Valné hromady Lnářského svazu ČR konané v Humpolci dne 14. prosince 2004

1. Valná hromada vzala na vědomí:

- Zprávu předsedy Lnářského svazu o činnosti za minulé období
- Zprávu Dozorčí rady o výsledku hospodaření Lnářského svazu za rok 2003
- Přijetí nového člena firmy CNM textil a.s. Baška

2. Valná hromada schvaluje:

- Účetní závěrku hospodaření Lnářského svazu ČR za rok 2003
- Změnu Stanov Lnářského svazu tak, jak je uvedena v příloženém textu Stanov LS
- Vstup Lnářského svazu ČR do konfederace CELC
- Kandidáta do primárních voleb AK ČR Ing. Jaroslava Michala, ProAgro s.r.o za Lnářský svaz

3. Valná hromada ukládá představenstvu:

- Podat přihlášku Lnářského svazu do CELC

- Organizovat informační a vzdělávací akce pro lnáře
- Působit prostřednictvím KR MZe ČR, Copa - Cogeca a dalších institucí na zdokonalování systému podpory pro pěstování a zpracování lnu shodně s ostatními zeměmi Evropské Unie
- Vydávat časopis Lnář a jiné odborné tiskoviny o lnu
- Připravit VH a volby Představenstva a DR Lnářského svazu v 1. čtvrtletí 2005

4. Valná hromada ukládá všem členům

- Zvýšit lnářskou aktivitu vně i uvnitř Lnářského svazu
- Řádně plnit svoje členské povinnosti včetně placení členských příspěvků
- VH ukládá Představenstvu projednat se všemi pěstiteli lnu a konopí vstup do Lnářského svazu

V Humpolci 14. 12. 2004

NÁVRH SNÍŽENÉHO PŘÍSPĚVKU PRO ČLENSTVÍ V CELC

Pro pěstitelskou a tíreňskou sekci Lnářského svazu ČR

1. rok, tj. 1.7.2004 - 30.6.2005

50 % ze 0,30 Euro na 1 hektar + jednorázový vstupní poplatek
50 % ze 1500 Euro

tj.: pěstitelská sekce 5499 ha x 0,15 Euro = 825 Euro
tíreňská sekce 5499 ha x 0,15 Euro = 825 Euro
vstupní jednorázový poplatek 50 % = 750 Euro
Celkem 2400 Euro (x 32,- Kč) = 76.800,- Kč

- 2. rok - 2005 / 2006 62,5 %
- 3. rok - 2006 / 2007 75 %
- 4. rok - 2007 / 2008 87,5 %
- 5. rok - 2008 / 2009 100 %

Podle dopisu ze sekretariátu CELC PL/jc 32/4, Paříž 28. 10. 2004

ODBORNÁ KONFERENCE V BANJA LUCE

Výstava produktů ze lnu - FAO International Conference, Banja Luka, říjen 2004

Ve dnech 24.10.2004 – 28. 10. 2004 se v universitním městě Banja Luka, státu Bosna a Hercegovina a republika Srpska, konal třetí mezinárodní workshop FAO European Cooperative Research Network on Flax and other Bast Plants pod názvem „Bast Fibrous Plant for Healthy Life“. Hlavním organizátorem byl Agricultural Institute of Republic Srpska - Banja Luka a Coordinator Centre of the FAO ECRN on Flax and other Bast Plants v Poznani.

Na workshopu byly prezentovány výsledky výzkumných prací formou přednášek a posterů z oblastí šlechtění, pěstování, ochrany, netextilního i textilního využití přadného a olejného lnu, konopí setého a jiných vláknitých rostlin. Účastníci si vyměnili zkušenosti a získali řady podnětů pro svoji další práci s přírodními vlákny.

Výstava produktů ze lnu - FAO International Conference, Banja Luka, říjen 2004

Workshopu se zúčastnilo asi 110 odborných, vědeckých a výzkumných pracovníků z mnoha zemí jak z Evropy (např. z ČR, SR, Polska, Maďarska, Francie, Slovinska, Ruska, Litvy, Chorvatska, Bulharska, Itálie, Velké Británie, Německa, Švédsko aj.) tak z jiných zemí světa (např. z Jižní Afriky, Egypta, Číny, Japonska).

Výstava produktů ze lnu - FAO International Conference, Banja Luka, říjen 2004

Příprava konference v Poznani

Ve dnech 5. – 7. Června 2005 se bude v Poznani konat 11. Mezinárodní konference o obnovitelných zdrojích a rostlinných biotechnologiích NAROSSA 2005. Organizátory jsou ÖHMI Consulting v Magdeburgu v Německu a Institut přírodních vláken v Poznani. Témata pro prezentaci jsou: biotechnologie a šlechtění pro nepotravinářské aplikace, rostlinná vlákna pro

textil a komposity, produkce a zpracování obnovitelných materiálů, charakteristiky a užití druhotných materiálů, biomasa pro energii a vztah k životnímu prostředí.

Podrobné informace a přihlášky na konferenci najdete na adrese: www.narossa.de nebo www.inf.poznan.pl

BILANCE PRODEJNÍ SEZÓNY 2003/2004 V ZÁPADNÍ EVROPĚ - DLOUHÉ VLÁKNO

Po nesnadném ukončení sklizně roku 2004 začínají tírný opět pomalu pracovat na plné obrátky. Také obchod se pomalu rozvíjí. Při startu do nové prodejní sezóny 2004/2005 (která oficiálně statisticky začala 1. července), je povinnost kriticky se podívat na výsledky práce v uplynulé sezóně a zkoumat, co přinesou další měsíce a jak se máme nadále nejlépe chovat a racionálně rozhodovat.

Analýza belgické kampaně 2003/2004 je založena na výrobních a prodejních výsledcích a zkušenostech místních lnářů a je také těsně spjata s poměry ve Francii a v Nizozemí. Nedopustíme se tedy velké chyby když výsledky belgické analýzy zevšeobecníme na celé západoevropské lnářství.

Co předcházelo:

Z obchodního hlediska možno charakterizovat výsledky minulých lnářských kampaní následovně:

Kampaň 1999/2000:

V mnoha ohledech se nerozpakujeme označit tuto sezónu jako kampaň rekordní, s nevídanými objemy prodeje. V této sezóně byly odbourány zásoby surovin na nejnižší úroveň po 15ti letech.

Kampaň 2000/2001

V této sezóně byl vytvořen předěl velmi vysokých prodejních cen. Poptávka po surovinách nedokázala pokrýt vysokou nabídku lnářské výroby. Výsledkem byl opětovný nárůst zásob.

Kampaň 2001/2002

Tato sezóna byla silně poznamenána ztrátami z neúrody a poškozením lněných stonků nepříznivým počasím na podzim roku 2001. Vzhledem k zásobám z minulé sezóny udržela se rovnováha mezi nabídkou a poptávkou. I ceny surovin se udržely na dobré úrovni.

Kampaň 2002/2003

Také tuto sezónu možno charakterizovat jako pamětihodnou proto, že se zde udržel dobrý odbyt veškerých lnářských surovin, přes rekordní zvýšení výroby. Jediným negativním jevem bylo obecné snížení cen, ke kterému došlo s ohledem na kurzovní pozice amerického dolaru. Přes pokles cen byla i nadále zachována určitá rentabilita při odbytu téměř celého lnářského sortimentu.

Výchozí pozice

Zvýšená výroba v tírnách a vysoké výnosy dlouhého vlákna způsobily, že přes normální poptávku došlo opět k malému navýšení zásob v prodejní sezóně 2002/2003. Přes tento nárůst byly zásoby velmi přijatelné a koncem roku 2003 představoval jejich objem ve dlouhém vlákne 31 245 tun.

Ve sklizni roku 2003 byl zaznamenán celkově zvýšený osev předních lnů ve všech třech lnářských západních zemích o 15%. Byla to reakce na příznivý vývoj v obchodu.

Průměrná výdajnost dlouhého vlákna po tírenském zpracování byla nižší než v roce 2002 a proto na trhu nenastal obávaný vysoký přetlak nabídky v tomto sortimentu.

Přesto činila teoretická nabídka pro celou kampaň 2003/04 včetně dovozu 187 000 tun. Nebezpečí nadvýroby dlouhého vlákna bylo však eliminováno tírenskou kapacitou, kde skutečná průměrná nabídka z posledních 5 sezón představovala 94 000 tun dlouhého vlákna a tato výše zhruba odpovídá očekávané poptávce.

Průběh trhu

V průběhu sledované kampaně nebyl žádný velký problém nalézat vhodného odběratele pro celý sortiment běžných kvalit. Lze pouze připomenout, že poklesl zájem o nižší kvality vlákna a nabízené ceny byly tak nízké, že většina výrobců dávala přednost pozdržet materiál na zásobách a spekulovat s pozdějším zvýšením cen.

Docházelo také k opoždování plateb za dodávky vlákna do Číny. V tomto směru byla sjednána náprava a byly vydány potřebné záruky za včasné platby.

Jestliže byla kampaň 2003/04 úspěšná v objemu obchodů, nelze toto konstatovat o tvorbě cen. Pokles cen ve třetí třetině roku 2003 byl částečně způsoben porušenou rovnováhou mezi nabídkou a poptávkou, zapříčiněnou zejména nestabilitou dolaru k euru, což ovlivnilo vývozní ceny do Číny.

Vývoj cen

S objemem prodeje ve výši 27 333 tun (tj. o 11% vyšší prodeje než v předcházejícím roce), se dostala kampaň 2003/04 na třetí místo ve statistice, kterou sleduje A.B.V. od sezóny 1975/76. Jen dvakrát za necelých 30 roků, dodali belgičtí lnáři v jedné sezóně ještě více lněných materiálů.

Neúspěch cenový je zřejmý z toho, že přes větší objem prodeje klesl obrat oproti minulé sezóně o 11% na 42,3 milionů EUR.

Zásoby

Vývoj stavu zásob ve lněném vlákne se vyvíjel stejně jako v sezóně 2002/2003 tzn., že poptávka byla stále aktivní, ale trh nemohl nadále vysoký objem nabídky z výroby absorbovat. S výjimkou července rostly v sezóně 2003/2004 zásoby lněných surovin postupně v každém měsíci. Koncem sezóny bylo na

zásobách 6 679 tun, což představuje zvýšení oproti minulému roku o 101%. Ve srovnání s minulostí byly vyšší zásoby než tyto jen v sezóně 1998/99.

Objem zásob vyjádřený časovým limitem představoval na konci sezóny 2,3 měsíce. V minulém roce představovaly zásoby materiálu limit 1,7 měsíce. Za normální stav zásob jsou považovány zásoby odpovídající 2 měsíční výrobě.

Kromě nárůstu zásob rostl i tlak na ceny materiálů. I když tu šlo o dlouhodobé pokračování cenového tlaku, jsou zde určité rozdíly oproti minulosti a sice:

a) Hlavní příčinu snižování cen v předcházejících sezónách nutno vidět v silné pozici Eur oproti dolaru. Vliv tohoto faktoru násobil vysoký podíl exportu lněného vlákna do oblastí s převahou dolarové měny. Nelze pochybovat o tom, že ceny stlačovala i vysoká nabídka vlákn.

b) Přes stálé snižování cen lněných vláken v poslední době, je jejich výše velmi diskutabilní. Řada producentů pokládá i současné ceny za únosné. Renomovaní odborníci jsou toho názoru, že únosnost snížených cen skončila v prvním čtvrtletí roku 2004. V dalším období již nebylo možno považovat ceny za únosné a v tírách se všeobecně začalo prodělavat.

Přehodnocení materiálů z nové sklizně se musí prosadit. Přes všechny problémy, které lnářskou prvovýrobu v klasických lnářských zemích v posledních několika letech doprovázely, zaručovaly předcházející sklizně pěstitelům i zpracovatelům stonkových lnů slušný příjem z jednoho hektaru sklizňové plochy. V roce 2004 již tomu tak není.

Dosavadní výsledky turbinového zpracování materiálů z nové sklizně, spolu s prodejní praxí potvrzují, že nyní je v sektoru zcela jiná ekonomická situace, než byla v předcházejících letech.

K udržení rentability je nutná změna cen. Toho jsou si vědomi tradiční evropští lnáři a podle toho se budou chovat. Nezbyvá nic jiného, než s takovýmto vývojem rozhodně počítat.

Pramen: Vlas Berichten 19/2004

BILANCE PRODEJNÍ SEZÓNÝ 2003/2004 V ZÁPADNÍ EVROPĚ - KRÁTKÉ VLÁKNO

Charakteristické pro sezónu 2003/2004 na trhu koudelí je skutečnost, že se muselo sáhnout do zásob, aby se vyhovělo zvýšené poptávce.

Co předcházelo

Během kampaně 2002/03 prodaly tradiční západoevropské lnářské země přibližně o 11% koudelí více, než bylo ve stejném čase vyrobeno. Došlo tedy k poklesu zásob v této komoditě a to zejména v sektoru obchodu a v tírách.

Počáteční zásoba koudelí na počátku sezóny 2003/04 byla 32 763 tun a to bylo o 6% méně než v předchozím roce. Přírůstek z nové sklizně byl cca 61 700 tun a při úvaze, že dovoz krátkých vláken činil cca 10 000 tun, dostáváme celkovou teoretickou nabídku cca 104 500 tun.

Jde pouze o teoretickou úvahu neboť nejsou brány v úvahu možnosti celkové zpracovatelské kapacity.

Poptávka z posledních pěti kampaní představuje v průměru cca 56 000 tun krátkého vlákna ročně. Připočteme-li potřebu koudelí v netextilních průmyslových sektorech, pak celková poptávka činí cca 68 800 tun.

Z této úvahy vyplývá, že nabídka i poptávka v krátkých vláknech ve sledované sezóně bude celkem vyrovnaná není třeba se obávat žádných velkých problémů. Snad jen budou ze začátku jisté potíže s nabídkou jemnějších materiálů.

Průběh trhu

Vzdor očekávanému menšímu přísunu koudelí na trh ze sklizně 2003, se objevil zájem nových kupců z netextilních průmyslových oborů. Trh reagoval kladně na novou poptávku, která zaručovala snadný odbyt za předpokladu stoupajících cen.

Částečně se tak zmírnil cenový propad kurzovní pozice amerického dolaru na světovém trhu. Monetární nejistota však stále trvala a byla překážkou uzavírání dlouhodobých obchodních transakcí.

V sezóně byla vedena složitá obchodní jednání s čínskou stranou o problémech kreditních záruk, což také způsobovalo jistou nervozitu na trhu. Pokles tírenské výroby a tím pomalejší přísun koudelových materiálů na trh tak zmírnil důsledky zpožděných čínských objednávek.

Obrat

V roce 2003 činil objem sortimentu krátkých vláken 25 708 tun (na bázi přepočtených brutto materiálů). Celková poptávka, včetně netextilního sortimentu, byla o 2 000 tun vyšší oproti kampani 2002/03, tj. o 8%. Obrat dosáhl 4,8 milionů EUR a tak byl alespoň částečně vyrovnán propad z minulé sezóny.

Vývoj cen

Odbyt koudelí ze západní Evropy byl ve sledovaném období směřován hlavně do Číny. Důsledky nepříznivého kurzovního poměru euro/dolar byly eliminovány zvýšeným prodejem jemnějšího tj. dražšího sortimentu.

Ceny v jednotlivých měsících sice kolísaly, ale měly stoupající tendenci. Ve třetí třetině sezóny se ceny stabilizovaly na úrovni zhruba o 1/3 vyšší než v minulém období.

Průměrná kumulovaná cena byla 18,67 EUR/100 kg tj. zvýšení o 18%.

Zásoby

Trvalé odbourávání vysokých zásob koudelových materiálů začalo v sezóně 1999/2000 a plně se projevilo ve sledované sezóně. Vývoj současné tírenské výroby byl v koudeli jiný, než ve dlouhém vlákně. Zde výroba dostatečně nekryla potřebu a muselo se čerpat ze zásob.

V minulosti byly v Belgii tak nízké konečné zásoby této komodity až v roce 1985.

Z hlediska časového limitu zásob představují zásoby 2003/2004 v průměru 2,3 měsíce výroby. V předcházející sezóně to bylo ještě 3,5 měsíce a předtím dokonce 6 až 6,5 měsíce.

Závěr

V minulé sezóně prodaly tři klasické západní lnářské země více koudelí, než jich vyrobily. To vedlo ke snížení zásob v Belgii o 30%, ve Francii rovněž o 30% a v Holandsku o 11%.

Důsledek toho byl, že stavy surovin krátkých lněných vláken začínaly v západní Evropě novou sezónu 2004/2005 s množstvím 6 758 tun. Nižší číslo bylo možno zaznamenat jen v roce 1985 a sice 2 300 tun.

Na závěr analýzy výroby, trhu a spotřeby koudelí v sezóně 2003/04 v západní Evropě lze snad pouze konstatovat:

Poptávka po tírenských materiálech by v nejbližší době neměla doznat větších změn a měla by jako v minulých letech oscilovat okolo 70 000 tun. Nepředpokládá se citelné snížení poptávky.

Případné nižší nákupy ze strany přádelen by měly být vykompenzovány vyšším odběrem ze strany ostatního, netextilního průmyslu.

Nízké zásoby koudelí na začátku nové sezóny by měly být vykompenzovány předpokládanou vyšší výrobou z nové sklizně roku 2004. Ostatní netextilní průmyslové sektory budou mít nadále zájem o tuto přírodní surovinu. S masovým, řádově větším odběrem z jejich strany však nelze zatím počítat. V tomto směru by bylo nebezpečné podléhat falešným iluzím.

Není žádným tajemstvím, že cenový vývoj koudelí bude nadále silně ovlivňován obchody s čínskou stranou. Je nesporné, že svoji úlohu budou sehrávat i kursovní poměry euro/dolar. Rovněž nelze vyloučit vliv poskytování úvěrů a záruky za krytí čínských obchodů.

Nabídka i poptávka by koncem roku 2004 i začátkem roku 2005 měla být v rovnováze a obchod s koudelovým materiálem by měl probíhat bez zvláštních potíží.

Pramen: Vlas Berichten 20/2004

SPOLEČNÁ ORGANIZACE TRHU SE LNEM A KONOPÍM V EU

Společná organizace trhu se lnem a konopím v EU

Ve společné organizaci trhu se lnem a konopím na vlákno v podstatě ještě neproběhla reforma jako již v ostatních sektorech. Evropská komise zadala firmě ERNST & YONG zpracování studie o vývoji společné organizace trhu se lnem a konopím na vlákno. Na základě této studie bude připraven návrh reformy sektoru. Reforma by měla mimo jiné řešit otázku národních kvót na zpracování dlouhého a krátkého vlákna a otázku podpory tohoto zpracování. Je předpoklad, že návrh reformy bude předložen do konce tohoto roku.

SAPS - systém jednotné platby na plochu

V letošním roce máme jako nový členský stát nárok na přímé platby ve výši 30% výše v EU. Na základě Nařízení Komise (ES) č. 118/2005 ze dne 26. ledna 2005 byla nově stanovena obálka na platby SAPS pro ČR ve výši 249,296 mil. EUR, při oprávněné ploše 3,469 mil. ha k platbě SAPS je předpoklad platby 71,86 EUR/ha. Pokud bude oprávněná plocha k výplatě vyšší, pak bude sazba redukována, aby nebyla překročena celková možná obálka SAPS.

Národní doplňkové přímé platby (top - up)

Nový členský stát může v roce 2005 dorovnávat přímé platby až do 60% unijní výše. V případě, že v roce 2003 byl v novém členském státě systém platby obdobný jako v EU 15, pak lze dorovnávat do výše platby roku 2003, zvýšeném o 10% odpovídající unijní sazby, platba však nesmí překročit 100% unijní sazby. Právě len přádný bude v letošním roce dorovnáván podle tohoto principu. Právně budou platby top-up ošetřeny nařízením vlády, k jehož návrhu měly nevládní zemědělské organizace možnost se vyjádřit. Vzhledem k tomu, že platby top-up Evropská Komise provede autorizací výše národních komplementárních plateb, jejich sazeb a případně i podmínky pro výplatu, je předčasné hovořit o skutečné výši sazby. Také není znám kurs, neboť Komise schválí obálky a sazby v Eurech. Podmínky výplaty top-up na len na vlákno vycházejí ze stávajícího komunitárního práva a kopírují podmínky, stanovené nařízením vlády č. 248/2004 Sb., o některých opatřeních k provádění společné organizace trhu se lnem a konopím pěstovanými na vlákno, tj. deklarace použití uznaného osiva a smlouvy s prvotním zpracovatelem.

Podle informace MZe ČR na sněmu Agrární komory 10. 3. 2005 by na len měla být národní doplňková platba 170,18 EUR/ha. Je navrženo, že žádost se bude podávat k 15. květnu, současně se žádostí na platbu SAPS.

Návrh nařízení Rady o podpoře rozvoje venkova z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova EAFRD

Evropská komise prezentuje návrh podpory rozvoje venkova z nového fondu EAFRD a z nového evropského zemědělského fondu garance (EAFG) místo současných dvou sekcí EAGGF.

Návrh nařízení Rady týkající se podpory rozvoje venkova z EAFRD má nahradit současné nařízení Rady (ES) č. 1257/1999 a stanovit pravidla pro programování, hodnocení, kontrolu a finanční řízení rozvoje venkova na programovací období 2007 - 2013. Návrh je dostupný v českém jazyce na internetové stránce VÚZE. ČR musí k realizaci zpracovat tzv. Národní program. Posláním fondu je podpora Společenství pro trvale udržitelný rozvoj venkova.

Fond navrhuje 4 prioritní osy k realizaci cílů:

1. Konkurenceschopnost zemědělského a lesnického sektoru
2. Životní prostředí a obhospodařování území
3. Širší rozvoj venkova v zemědělství i mimo ně (on and off farm)
4. Průřezová osa, jdoucí přes tři výše uvedené - tj přístup Leader.

Zástupci MZe se aktivně zúčastňují jednání k návrhu nového fondu a uplatňují požadavky, které vycházejí ze specifík a rozměrů českého zemědělství. V pracovní skupině k přípravě stanovisek k jednotlivým částem návrhu zasedají i zástupci nevládních organizací.

Pramen: Ze zdrojů www.aj. zpracoval PŠ

CENOVÝ PŘEHLED ZÁPADOEVROPSKÝCH LNĚNÝCH MATERIÁLŮ NA BURZE V KORTRIJKU ZVEŘEJNĚNÝ 4. ÚNORA 2005

(Kurs dne 11. února 2005, 1 Eur = 29,985 Kč)

Sortiment	Cenové rozpětí Eur/100 kg	Přepoččet cenového rozpětí - Kč/Kg
Lněné semeno pro průmyslové účely	17,35 - 24,79	5,20 - 7,40
Třené vlákno máčené		
Nízké kvality	od 161,13	od 48,-
Střední kvality	161,14 - 185,92	48,- - 56,-
Lepší kvality	185,93 - 198,31	56,- - 59,-
Nejlepší kvality	individ. dohody	individ. dohody
Třené vlákno rosené		
Nízké kvality	99,00 - 148,75	29,- - 44,-
Střední kvality	148,76 - 173,53	44,- - 52,-
Lepší kvality	173,58 - 198,31	52,- - 59,-
Nejlepší kvality	od 198,31 výše	od 59,- výše
Brutto koudelové materiály		
Nízké kvality	9,92 - 14,87	3,00 - 5,40
Střední kvality	14,88 - 19,83	4,40 - 5,90

Lepší kvality	19,84 - 37,18	5,90 - 11,10
Nejlepší kvality	od 37,18 výše	od 11,10 výše

Vedlejší produkty

Odpadové vlákno rosené	3,10	0,90
Odpadové vlákno nerošené	4,00	1,20
Odpad vl. z odsemeňování	2,48	0,75
Odpad. vl. z Duvex	10,00	2,90
Lněné pazdeří	dle uplatnění	dle uplatnění

Pramen: Vlas Berichten č.3/2005

LNÁŘSKÝ TRH V ZÁPADNÍ EVROPĚ - LEDEN 2005

Osivo

Trh osiva se v minulých dnech zlepšil, takže certifikované partie mají nyní živou poptávku. To je značné zlepšení, srovnáváme-li obchodní situaci v této komoditě s minulými roky. Změněný poměr mezi nabídkou a poptávkou má pozitivní vliv na tvorbu cen, které se pohybují mezi 620 Eur až 868 Eur za 1 tunu.

Třený len

Zcela rozdílná je nákupní situace ve lněném třeném vlákně. Začátkem každého roku je v tomto sortimentu tradičně klidnější období, v němž se nákupy omezují na minimum. Ostatně ani koncem minulého roku nebyl zde stav trhu příliš aktivní. Ceny jsou stále důležitým faktorem, které však většina nákupců i prodejců momentálně nepokládá za stabilní a definitivní. Obě strany předpokládají, že se ceny budou měnit v jejich prospěch. Zejména stagnuje prodej lepších a vysoce kvalitních třených lnů, kde obě strany nejvíce váhají a očekávají cenový pohyb.

Je rozhodně nejisté, jak se trh bude v příštích týdnech vyvíjet. Není pochyb, že americký dolar svoji pozici zatím nezlepší a to znamená stálý tlak na ceny dlouhého vlákna. Cenová tvorba je dnes největší starostí lnářů, neboť výnosy poslední sklizně nejsou nadprůměrné a proto se nemohou postarat o nutnou kompenzaci tak, aby lnářské řemeslo bylo ve všech svých výrobních stupních lukrativní. Nutno sice přiznat, že ceny lněných vláken se koncem minulého roku nepatrně zvýšily, ale tempo cenového růstu zůstává mimo očekávání.

Výrobci vlákna - tírníci, si při současné obchodní stagnaci nemohou příliš na objem prodeje stěžovat, posuzujeme-li prodej surovin z nové sklizně roku 2004. Během prvních pěti měsíců nové kampaně prodali tírníci o 45 % více třeného vlákna ve srovnání se sezónou 2003/2004. Všichni dobře známe zdůvodnění vyšších obchodních lnářských aktivit - jsou to bezesporu vyšší dodávky materiálů do Číny. Čínští nákupci zatím nakupují dlouhé vlákno za ceny, které byly na trhu standardní koncem minulého roku.

Koudelové materiály

Na trhu koudelí je situace oproti minulému roku značně

citlivější. Většina potenciálních odběratelů středních a nejlepších koudelových materiálů pro textilní účely spekuluje s pohybem cen těchto komodit, vzhledem ke stále narůstajícímu tlaku na ceny ze strany čínských nákupců.

Zájem o lněné koudelky vhodné pro textilní účely ze strany západoevropského textilního průmyslu stagnuje. Obchodní situace zde je velmi nejistá.

Lepší situace je v odbytu nižších kvalit koudelí pro papírenský průmysl. Hlavní francouzské papírny obnovily kontrakty a nakupují materiály v obvyklých cenových relacích tak, jak bylo obvyklé koncem minulého roku.

Pramen: Vlas Berichten 1 - 2 /2005

Třídění lnu - Egypt, současnost

LNÁŘSKÝ SVAZ ČR - ZÁJMOVÉ SPOLEČENSTVO LNÁŘŮ

Lnářský svaz vznikl v roce 1990 a je registrován podle § 201 Občanského zákoníku. Od roku 1993 je členem Agrární komory ČR.

Lnářský svaz (LS) sdružuje pěstitele lnu, zpracovatele lnu a spolupracující instituce. Cílem činnosti je vzájemná spolupráce a podpora lnářů a lnářství v ČR, poskytování informací, pořádání seminářů, poradenství, zastupování zájmu lnářů vůči ministerstvům a dalším orgánům a organizacím a vůči zahraničním partnerům.

Valná hromada LS volí Představenstvo LS, které řídí činnost lnářského svazu, organizuje akce a projednává aktuální problémy.

V Představenstvu jsou zastoupeni jak pěstitelé tak zpracovatelé. V současné době je předsedou Ing. Prokop Šmirous, CSc.

Místopředsedové jsou: Zdeněk Kapič, Ing. Jaroslav Michal a Ing. Jiří Hruboň. Tajemníkem LS je Ing. Stanislav Krmela, CSc

Adresa kanceláře Lnářského svazu je:

Lnářský svaz ČR - zájmové společenstvo lnářů

Zemědělská 16, 787 01 Šumperk

Telefon: 583 382 104, 583 382 130, Fax: 583 382 999

E-mail: smirous@agritec.cz, • ln@agritec.cz

IČO: 515 337